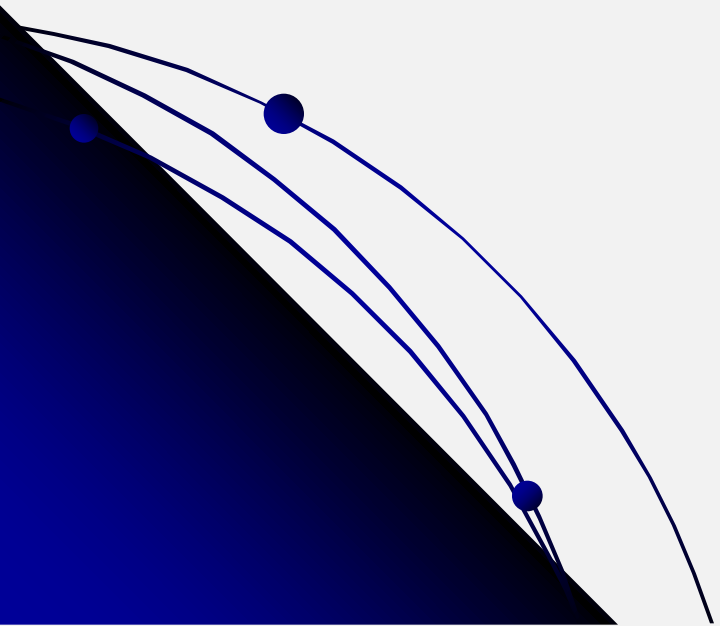

การประยุกต์ใช้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- โดยพื้นฐานก็คือ การพึ่งตนเอง เป็นหลัก
การทำอะไรอย่างเป็นขั้นเป็นตอน รอบคอบ ระมัดระวัง
- พิจารณาถึงความพอดี พอเหมาะ พอควร ความสมเหตุสมผล
และการพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ
- การสร้างสามัคคีให้เกิดขึ้น บนพื้นฐานของความสมดุลในแต่
ละส่วน แต่ละระดับ
- ครอบคลุมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี ทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงจิตใจ และวัฒนธรรม

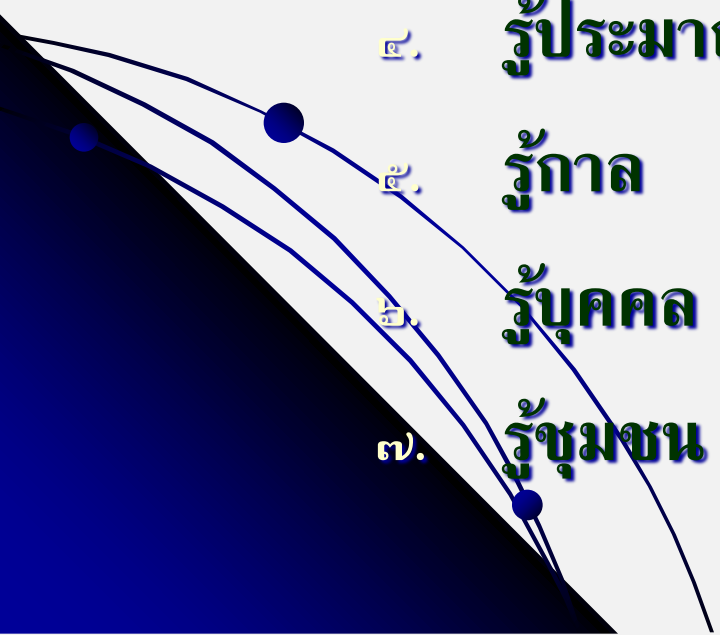
การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่างๆ

ด้านเศรษฐกิจ	ลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้/ใช้ชีวิตอย่างพอควร/คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ/มีภูมิคุ้มกันไม่เสี่ยงเกินไป/การเฝ้าทางเลือกสำรอง
ด้านจิตใจ	มีจิตใจเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ / มีจิตสำนึกที่ดี / เอื้ออาทร ประณีประนอม / นึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก
ด้านสังคม	ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน / รู้รักสามัคคี / สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ / เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด / ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด
ด้านเทคโนโลยี	รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อม (ภูมิสังคม) / พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้านเองก่อน / ก่อให้เกิดประโยชน์กับคนหมู่มาก

ตัวอย่างแนวทางการวิเคราะห์ความพอเพียง

โดยใช้ หลักสัปปุริสธรรม ๗

๑.	รู้เหตุ	}	ความมีเหตุมีผล
๒.	รู้ผล		
๓.	รู้ตน	}	ความพอประมาณ
๔.	รู้ประมาณ		
๕.	รู้กาล	}	มีภูมิคุ้มกันที่ดี
๖.	รู้บุคคล		
๗.	รู้ชุมชน		

คุณลักษณะของกิจกรรม ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ความพอประมาณ

- พอเหมาะกับสภาพ/อัตรภาพของตน
(ปัจจัยภายใน)
- พอควรกับภูมิสังคม/
(ปัจจัยภายนอก)

(สมดุล)

ความมีเหตุมีผล

- รู้สาเหตุ – ทำไม
- รู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
วิชาการ/กฎหมาย
/ความเชื่อ/ประเพณี
- รู้ผลกระทบที่จะ
เกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ

(รอบรู้/สติ ปัญญา)

มีภูมิคุ้มกันที่ดี

- คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลง
ในด้านต่าง ๆ
- รู้เท่าทันและ
เตรียมความพร้อม
(วางแผน/รอบคอบ/เรียนรู้/
พัฒนาตน/จิตสาธารณะ/
รักษาสິงแวดล้อม)

(ไม่ประมาท)

สามารถพึ่งตนเองได้ และเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้ในที่สุด

ตัวอย่างการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง ในระดับบุคคลและครอบครัว

แผนภาพที่ ๔-๑

พวกเราจะเลือกหาผ้าใส่ตุ้ม หรือ จะอุดรูรั่วของตุ้มก่อน?

พวกเราจะเลือกหาผ้าใส่ตุ้ม หรือ
จะอุดรูรั่วตุ้ม ก่อน ?

ตัวอย่างการใช้จ่ายอย่างพอเพียง

พอประมาณ : ใช้จ่ายสมดุลกับรายรับ

มีเหตุมีผล : ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล / มีความจำเป็น / ไม่ใช่สิ่งของ
เกินฐานะ / ใช้อย่างคุ้มค่าประหยัด

มีภูมิคุ้มกัน : มีเงินออม / แบ่งปันผู้อื่น / ทำบุญ

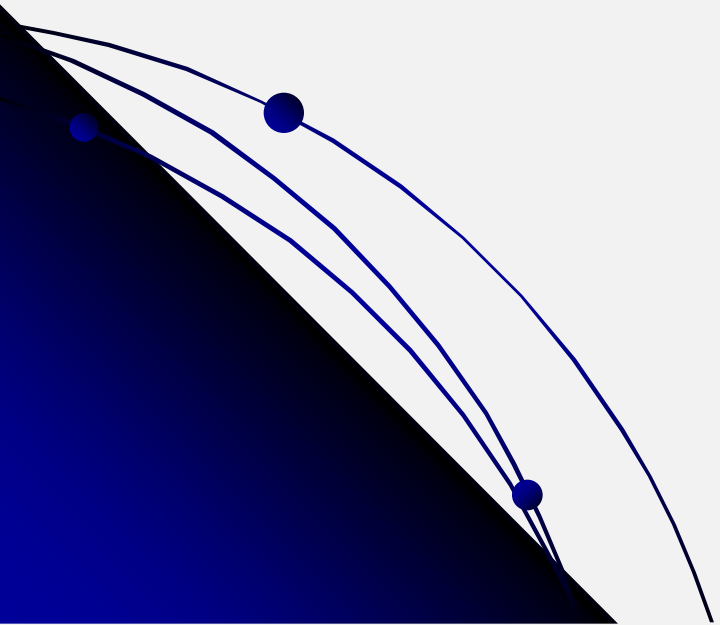
ความรู้คู่คุณธรรม : ประกอบอาชีพที่สุจริต ด้วยความ
ขยันหมั่นเพียร ใช้สติปัญญาในการตัดสินใจ
และดำเนินการต่างๆ เพื่อให้เท่าทันต่อการ
เปลี่ยนแปลง

สรุปข้อสังเกตเกี่ยวกับ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง

- การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกิดได้หลายด้าน และหลายรูปแบบ **ไม่มีสูตรสำเร็จ** แต่ทุกคนจะต้องพิจารณา **ปรับใช้** ตามความเหมาะสม ให้สอดคล้องกับเงื่อนไข และสถานะ ที่ตนเผชิญอยู่

- ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะช่วยให้เรา **“ถูกคิด”** ว่ามี ทางเลือกอีกทางหนึ่ง ที่จะช่วยให้เกิดความยั่งยืน มั่นคง และ สมดุลในระยะยาว

เศรษฐกิจพอเพียงกับการศึกษา

ตัวอย่างกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านเศรษฐกิจ)

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
๑. รู้จักการใช้จ่ายของตนเอง ● ใช้จ่ายอย่างมีเหตุมีผล อย่างพอประมาณ ประหยัด เท่าที่จำเป็น	● บันทึกบัญชีรายรับและรายจ่าย● วิเคราะห์บัญชีรายรับและรายจ่าย● แลกเปลี่ยนประสบการณ์● ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การบริโภคเพื่อลดรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือย

ตัวอย่างกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านเศรษฐกิจ)

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
๒. รู้จักออมเงิน มีกลไก ลดความเสี่ยง ● ระบบสวัสดิการ ● ระบบออมเงิน ● ระบบสหกรณ์ ● ระบบประกันต่าง ๆ	● ออมอย่างพอเพียง ● สัปดาห์การออม ● จัดตั้งกลุ่ม/สหกรณ์ ออมทรัพย์

ตัวอย่างกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านเศรษฐกิจ)

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
๓. รู้จักประหยัด ● ใช้และกินอย่างมีเหตุผล ไม่ฟุ่มเฟือย ● ใช้พลังงานเท่าที่จำเป็น ● ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	● ปลุกผักสวนครัวรั้วกินได้ ● เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ ไก่กิน ไข่ขาย ● ใช้สินค้าที่ประหยัดพลังงาน ● รีไซเคิลขยะเพื่อนำมาใช้ใหม่ ● นำของเหลือใช้ มาทำให้เกิดประโยชน์

ตัวอย่างกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านเศรษฐกิจ)

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
๔. พึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ โดยผลิต หรือสร้างรายได้ ที่ ● สอดคล้องกับความต้องการ● สอดคล้องกับภูมิสังคม● สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น● สอดคล้องกับทรัพยากรท้องถิ่น	เน้นการผลิตเพื่อพึ่งตนเอง ให้พอเพียงกับการบริโภค และการผลิตที่หลากหลาย เช่น ● ปลูกพืชผักผสมผสาน● ปลูกพืชสมุนไพรไทย● ผลิตสินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่น● จัดอบรมพัฒนาอาชีพในชุมชน

ตัวอย่างกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านสังคม)

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
๕. รู้จักช่วยเหลือสังคม หรือชุมชน ● ปลุกจิตสำนึก สาธารณะ● ปลุกฝังความสามัคคี● ปลุกฝังความเสียสละ● เผยแพร่องค์ความรู้ เศรษฐกิจพอเพียง	พัฒนาความรู้คู่คุณธรรม ผ่าน กิจกรรมรวมกลุ่มต่าง ๆ ● จัดกิจกรรมลด ละ เลิก อบายมุข● จัดกิจกรรมช่วยเหลือ ผู้ด้อยโอกาส● จัดค่ายพัฒนาเยาวชน● จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ภายในชุมชน

ตัวอย่างกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านสิ่งแวดล้อม)

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
๖. สร้างสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ ● ปลุกจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม● ฟื้นฟูแหล่งเสื่อมโทรมในห้องถิน● ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรในห้องถิน● ฟื้นฟูดูแลสถานที่ห้องเที่ยวในห้องถิน	พัฒนาความรู้เกี่ยวกับดิน น้ำ ป่า เพื่อฟื้นฟู รักษา ● โครงการชีววิถี● จัดอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ● จัดทำฝายแม่ั่ว

ตัวอย่างกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านวัฒนธรรม)

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
๗. สืบสานวัฒนธรรมไทย สร้างจิตสำนึกรักษ์ไทย รักบ้านเกิดฟื้นฟูและอนุรักษ์อาหาร ประจำท้องถิ่นฟื้นฟูและอนุรักษ์ดนตรีไทย และเพลงไทยฟื้นฟูและอนุรักษ์วัตถุโบราณ และโบราณสถาน	ปลูกฝังมารยาทไทยส่งเสริมอาหารประจำท้องถิ่นส่งเสริมการใช้ภาษาไทยและ ภาษาประจำท้องถิ่นทำนุบำรุงโบราณวัตถุและ โบราณสถานพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นรณรงค์การใช้สินค้าไทย

ตัวอย่างกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านวัฒนธรรม)

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
๘. ส่งเสริมพระพุทธศาสนา ● ปลุกจิตสำนึกความรักชาติ● ตระหนักถึงคุณค่าของพระพุทธศาสนาและศาสนาที่ตนศรัทธา● จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์	● ให้ความสำคัญกับการรักษาศีลหรือสวดมนต์เป็นประจำ● ส่งเสริมการฝึกอบรมสมาธิภาวนา● ร่วมกันทะนุบำรุงศาสนาด้วยการปฏิบัติบูชา และการร่วมดูแลวัด และศาสนสถานต่าง ๆ